

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

25-dik szám.

Szombaton Junius 17-én 1848.

7-ik évi folyam.

Előfizetési jelentés.

Minthogy az első félév vége közelg, a' szerkesztőség kényszerülve érzi magát szives köszönete mellett a' mindig növekedő részvétért, a' második félévi előfizetésre alázatos meghívását tenni. Mindeddig tehetségünk szerint működünk, hogy a' csekély előfizetésidj mellett mind a' nagytiszteletű közönség igényeit kielégítsük, mind pedig, hogy magunkat a' becsületesség fokán fentartsuk, minthogy nemcsak e' lap tekintetében, hanem magánviszonyokra nézve is senkinek egy fillérrel sem tartozunk; mire nézve további bizalomra méltatni kérünk.

A' félévi előfizetésidj helyben házhozhordással együtt 1 ft 26 kr.; Uj-Aradra 1 ft 40 kr.; borítékban 20 krajczárral több; 's postán bérmenten 2 ft 12 kr. pengő pénzben. Az előfizetésidj felvétetik a' szerkesztői irdában, Forrayutczában Viszkub háza 1-ső emeletében. A' hirdetéseknek legfőbb csütörtökön délig a' szerkesztői irdába leendő beadatása kérettetik. Az iktatásidj 6 nyomtatott sort felül nem muló hirdetésekért 18 kr.; többet foglalókért minden hasábsortól 3 kr., és ismétlésnél 2 kr. p. p.

A' kiadó szerkesztőség.

Hirdetmény.

A' szerencsétlenség elhárítása tekintetéből fűdesre a' hidon a'lohi részben Maisztorovits Ferencz ur disznóakla mellett, a' hidon felül pedig a' szokott hely 's pedig a' sóházzal szembe a' túlsó parton a' hely kijelölve lévén, e' város lakosai ennek szoros megtartására ezennel figyelmeztetnek, a' szülek pedig felkérettetnek arra: miszerint ezen rendelés megtartására gyermekeiket szorítsák.

Lovak számára az uszóhely a' kincstári farraktár végén kitűzetett, kocsik mosdó- és vízhorlás helye pedig a' maroshíd alatti részben Popovics Aleksza szállása mellett, és a' holtmarosban a' temető-hídnál 's sinándi hídnál kijelölve létezik; a' rendelést túlhangok megfenyítendők lévén.

F. év junius 18-tól egy 3 1/2 latos Zsemlenek ára egy krajczárra határozottatott.

Scheinert Ferdinand,
város' kapitánya.

Nyilvános köszönet

a' soborsini nemzetörséghez,

melly olly szives és seréay vala, egy gyanus egyén fölkeresése és vizsgálásánál minden kitelhető segítséggel lenni, ollyannyira, hogy e' nemzetörségnek még 2 tagja is ezen gyanus embert egészen Radnáig felvigyázata alatt elkísérte.

'S mind inkább fogjuk tapasztalni a' nemzetörség felállításának jótékony hatását hazánkra nézve.

Isten tartsa meg a' nemzetöröket!

Egy aradi polgár.

Nyilvános köszönet.

Alulirt kötelezve érzi magát köztudomásul adni, hogy férjének Pujky Györgynek, mint a' helybeli halotti-egylet tagjának f. év junius 11-én történt halálával, ugyanazon egylet néki a' szabályszerű 100 pftot akadály nélkül kifizette, miért is az említett halotti-egyletnek ezennel egyszersmind tartozó köszönetét teszi.

üzv. Pujky Terezia.

JELENTÉS.

FÜLÖP MÁRTON

újdun alakított

Fűszer-, anyag-, és festék-árúk kereskedése ezen czím alatt:

„AZ ARANY HORGONYHOZ“

Istvántéren, az „arany bárány“ fogadóban, ajánlja a' nagyon tisztelt közönségnek az ő friss fűszer-áruival jól ellátott raktárát, u. m. czukrot, különös jó illatú kávét, legfinomabb bécsi gép-chokoládét, riskását; mindennemű tészta-akat, sajtokat és legfinomabb asztali olajt; valódi hollandus theát, jamaica rumot, legfinomabb liqueureket; legjobb nemzeti és franczia pezsgőt; úgy szinte ménesi, tokaji, sopronyi asszú és legjobbféle renusi borait.

 dohányzóknak

a' legjobbféle dohányekat, u. m. döbróit, rátkait, verpelétit, kertí-vitnyédit, pen-

ti keverék, kölcsény, kávéház, és egy mennyiséget a' legjobb fajú bel- és külföldi szivarokból.

Esedezik tehát a' nagyon tisztelt közönségnek számos és szives rendelkezésökért, a' legpontosabb és jutányosb szolgálati biztosítás mellett.

Aradon május 15-én 1848.

Eladó széna.

Az aradi határban lévő széle gyházi puszán több boglya idei széna minden órán eladó, és a' vevő házához is szállítatik. Értekezhetni özvegy Dániel Józsefné asszonysággal, keresztutca 516. sz. a.

Eladási jelentés.

A' főországuton, a' már munkába vett szolnok-aradi vasúthoz közel lévő 907 szám alatti, kemény anyagokból, emeletet megbíró és többnyire boltozatra épített és cserépsindelylyel fődött ház — melyben 12 szoba, 3 konyha, 3 kamara, 2 istálló, egyik 8 lóra, a' másik 4 tehénre készítve, ugy külön szerszámkamara, kettős tyúkól, 6 hintóra való kocsiszín, 20 öl tűzifának raktár kapu ajtóik és zárral ellátva, és mindezek kemény téglaboltozatra tűzelleni biztosítékul; nagy udvar kemény kőfallal körülkerítve; nagy kert, abban nemesített gyümölcsfák, 's egy téglalapra épített filagoria, az udvaron és kertben téglával kirakott 2 kút, mellyek vize az egész városban legjobb italu 's forrásu; az egész épület alatt boltozott 2 pincze van; 's ezeken kívül a' városhoz közel 3 láncterjedelmű majorkert, ottani majoros lakház 2 szobával 's konyhával, egy nagy marhaistálló, ahoz külön öt láncterjedelmű vagy kaszálóföld, összesen vagy magán a' ház, legjutányosban, a' vételpénz egy negyed részének lefizetése 's kedvező feltételek mellett, alkukép eladók. Értekezhetni a' tulajdonossal, ugyanazon házban.

Eladó ház.

A' kigyóutczában 249 sz. a. ház 4 szobával, konyha, pincze, istálló, kocsiszín, gabonapadlással és jó vízzel ellátott kúttal szabad kézből eladó. Bővebben tudósít a' házban

Skolnik Károly.

Eladó ház.

Halász-utczában 107. sz. a. lévő Szávits János borbélymester' háza szabad kézből eladó; mi iránt értekezhetni a' tulajdonosnak könyök-utczában borbélyműhelyében.

Bérleti jelentés.

Házy-Bittó Mária asszonyságnak Aradvárosában oskolautczai 428. sz. a. házában, számos szobából álló több rendbeli lakások hozzá tartozó konyhák, pinczék, padlások, istalók és kocsiszínekkel f. évi augusztus 1-ső napjától kezdve bérbe adandók.

Ugyanezen házban van két szobából, padl és kamarából álló udvarlak azonnal bérbe adandó.

Ugy nem különben Györökön a' főutczában lévő házában 3 szobából, előszoba, konyha, szűk séges istálló és színnel ellátott alkalmatosság azonnal kiadandó. Bővebben értekezhetni Aradon a' oskolautczában 428. sz. a. házban.

Bérbe adandó.

Az Istvántéren, Barbus házában azon bolt mellyben Schvob Ferdinand által kezelt Lotteri létezett, hozzátartozó mellékszobával; ugyszint azon bolt mellett ujonan nyitandó más bolt színt mellékszobával; továbbá az udvarban 2 szoba, konyha, éléskamara, farakhely 's külön padlással; azonnal bérbe adandó. Értekezhetni a' háztulajdonossal.

Jelentés.

A' kigyóutczában, Schveffer háza' 1. emletében 7 szobából álló lak, konyha, kamara, pincze, farakhely és padlással, valamint istálló 's kocsiszínnel minden órában kiadó.

Azon esetre, ha a' házra alkalmas vevő jelentkezik, az különösen kedvező feltételek mellett el is adatik. Bővebbet a' házban a' tulajdonossal.

Bérbe adandó.

A' vármegyeház szomszédságában lévő Konia János házában, az első emletben 8 szoba konyha, éléskamara, ahoz tartozó pinczével, farakhely, istálló, ház- és szénapadlással jövő Sz.-Mihálynaptól kiadó; akár e' helyett tulajdon lakásából földszínt hasonló kényelmességű 10 szobából álló lak szinte kivehető.

Ezenkívül van földszínt két vagy három magánszoba a' háztulajdonos lakásából is kiadó.

Hirdetmény.

Kossuth-utczában, Szecsey Mátyás új háza felső emletében kiadni való 4 szoba, éléskamara és konyha fakamarával, — földszínt pedig 2 bolt hozzávaló kamarával kiadandó; valamint 100 méter boglya jóféle széna eladó; mi iránt értekezhetni a' háztulajdonossal.

Nagy Vendégfogadó

Konopon, az erdélyi országút 's maros mellett f. e. július 3-án a' kasznári lakban, reggeli órákban tartandó árverés útján bérbe adadni fog.

Árverési hirdetés.

Folyó évi j. k. 1951. sz. a. kelt tanácsi végzés következtében ezennel közhírré tétetik, mi szerint a' helybeli kórházban meghalálozott Donner György pesti kádármester után maradt pinczék, tér-műszerek 's egyéb ingóságok sz. kir. Arad

város alkapitányi hivatalában f. június hó 19-én tartandó árverés utján eladatni fognak.

Blaskovits Imre, tanácsnok.

Árverési hirdetés.

A' cs. kir. oláhbánát határvidéki 13-dik gyalog ezred részéről a' kincstári jövedelmek f. 1848-ik évi november 1-től kezdve 1851-ik évi october utoljáig, felső jóváhagyás fentartása mellett

Ohaba, Karansebes, Szlatina és Teregovai századokhoz tartozó helységeken, a' főtisztikar helyén Karansebesben június 24-én.

A' mehádiai, petniki és korniai századokhoz tartozó helységeken június 26-án Mehádiában.

Az ó-orsovai századhoz tartozó helységeken f. e. június 27-én O-Orsován, végre

Dallboschetz, Bossovich és Prigori századokhoz tartozó helységeken f. e. június 30-án Bossovichban tartandó árverés utján bérbe adatni fognak.

Ezen árverésből a' zsidók végképen kizárvák.

Társak sem eresztenek ezen haszonbérlethez.

A' szerződés feltételei az árverés napján az árverés kezdete előtt felolvastatnak, vagy, ha tesszik, előbb is az oláhbánát végvidéki ezred irdájában megtekinthetők.

Kelt Karansebesen május 12-én 1848.

7235 sz. Dohány-árverés.

Ürményházán, torontálmegyében, a' mult esztendőben kétszáz bánáti holdon természetű 's jelenleg Dentán létező dohány, a' dentai kincst. tisztartói hivatalnál f. 1848. évi június 26-án nyilvános árverés utján, felső jóváhagyás fentartásával eladatni fog.

Vennivágyok ezen árveréshez, a' szükséges bánpénzzel ellátva, hivatalosak.

Temesvár június 9-én 1848.

Kereskedési tudósítás.

Pest, június 3-án. Az adás-vevés a' medárdi vásáron fölötté jelentéktelen és rossz volt, 's csak azt sajnáljuk, hogy a' kereskedésnek e' szomorú állapotját le kell írunk. — De nem is várhatunk egyebet; kevés vevő, pénz szűke és hitel hiánya; aggodalom 's félelem előttünk álló még rosszabb viszonyoktól kereskedésünket gátolván, bénaságra juttatják. — Külföldről senkisésem jött, de még a' melléktartományokból is csak árulók, és igen kevés vevő jelentkezett. — Ezidei gyapju a' mezei gazdáknál még künn létezik; a' mi eddig eladatott, a' tavali nyírás maradéka és abból csak azon másodnyiretű közönséges téli gyapju-fajok keltek el, mellyeket nagyobbrészt a' posztószállítók az ausztriai hadisereg számára igen nyomasz-

tott áron, 15 és még több pfttal is ócsóbban mint tavall megvettek. — A' nyers bőr, repceolaj és hamuzsír csekély áron kelt. Gubacs és minden egyéb természetmények nem is kerestettek. — A' gabona' ára mindmind inkább csökkenik. — A' kikészített bőrt, kivált fontos talpat, nagyon keresik. (P. Handl. Ztg.)

Helybeli.

A' várban volt don Miguel ezredebeli gyalog katonaság június 11-kén reggel Kikindára kocsi-kon szállítatott, hogy szükség esetére fegyveres erő alkalmaztathasson.

Azóta mind a' várban, mind a' városban a' nemzetőrség teszi az őrszolgálatot.

Folyó hó 10-én a' zsidók bevétele a' nemzetőrségbe elhatároztatott, 's egyuttal az teljesülésbe is jött; a' várban a' többiekkel már őrt állnak. Ismét előjött az 1809-ik évi időfolyamat, a' mikor a' polgárok az összes őrséget elláták.

Nagylelkű polgármesterünk Török Gábor úr a' polgári kötelességnek szép példáját adá, mert — ámbátor az 50-ik évet már elérte, — a' kir. fősóhivatalnál őrt álla.

A' toborzók működésének sikere mutatkozik. Az elébb beiratott 110 egyén közül többen nem tarták meg szavukat, mi a' többire nézve rossz befolyással volt 's épen azon körülmény szolgálhatott okul, hogy az első szállítás alkalmával az esküt még le nem tett önkénytesek közül felinél több elillant. Az izraelita közönség, a' mint hire van, saját költségén 10 legényt állított, és pedig kétszeres zsolddal.

Nemzetőrségünk a' már fenállott 3 osztálylyal, u. m. magyar gyalogság, pattantyús-, és vadászkarral együtt mintegy 1200 honfiat számlál.

Mintegy bizonyos, hogy a' horvátok, és czimboráik minket magyarokat a' nagy tervök létesítése végett megtámadandnak. Rajta tehát! mert, ki életét hazájáért feláldozni vonakodik, amugy sem érdemes az életre.

Vegylet.

—*.*. Buda. Ó kir. fensége az ország nádora és kir. helytartó június 4-én reggel Inszbrukból megérkezett. (O. P. Ztg.)

—*.*. Hirlik, hogy ó felsége nyári laknak a' regényes fekvésű Gödöllőt (pestmegyében) választá, hol hajdan Mária Theresia is hosszas ideig mulatott. (Ung.)

—*.*. Pozsony. Mária Dorottya főhercegnő, József herceg, és Mária hercegnő június 5-én itt megérkeztek, és a' „3 zöldfánál“ megszálltak. Az a' hire, hogy a' fenséges asszony itt mulatni szándékozik, és lakhelyül választott Grassalkovits hg palotájába költözend. Átalában sok uraság jött le bécsből, kik hihetőleg állandóan itt maradandnak; legalább néhányan már vettek há-

zakat is, így mellőzve a' többit, megvevék Perényi b. és a' Vachter (Szapári-féle) sarokházat az irgalmas barátok piaczn.

—*.* Ferdiuánd ausztriának császára és Magyarország királya a' trónusról, Ferencz Károly pedig a' trón-öröklésről lemondjon, és ennek első szülöttje Ferencz József herczeg prágában szláv császárnak kikiáltasson. Ez, úgy mondják, a' nagy titka a' jövőnek; de a' mit most már mindenki tud; ez a' lobogó, melly körül az ellenhatás minden igyekezete központosul. (P. Ztg.)

—*.* Németország. Frankfurt május 25-kén. Többek közt az alkotmányozó nemzeti gyűlés által két fontos bizottmány neveztetett ki. Egyik a' munka, kereskedelem és ipar kérdésében; másik az alkotmányterv elkészítésére. Az utóbbikban más ismert capacitásokon kívül Mittermayer, Beckerath, Dahmann, Welcker, Beseler, Blum és Bassermann tűnnek föl. A' névlajstromból ítélve, méltán remélhetjük, hogy a' német birodalom közjogi tekintetben szép jövőnek megy elébe. Az alkotmánykészítő választmányban szintugy nincs képviselve a' reactió, mint az utópia, melly ragályként kezdett Németországon elterjedni. — Magyarország küldöttei, Pázmándy és Szalay, 25-én jelentek először meg a' gyűlésben, és nagy kitüntetéssel fogadtattak. Gagern fölolvastatá István főherczegnek 's a' magyar ministériumnak fölhatalmazását, mellyben a' két követ missiója ekként definiáltatik: elküldettek mint Magyarország követei a' német parlamenthez, „hogy a' Magyarország és német statusok közt létező barátságos viszonyoknak politicalai és kereskedelmi tekintetbeni fentartására 's erősítésére törekedjenek, a' kölcsönös önállóságnak, szabadságnak és az anyagi érdekek előmozdításának alapjain.“

—*.* Mészáros Lázár hadügyminister, mint tudva van, közlegényből lett vezérré; tősgyökeres magyareMBER, ki alatt való tisztársait így szokta levelében címezni: „kedves uram öcsém“ 's nem tűrt ezredében tisztet, ki egy év alatt magyarul meg nem tanult. (Életk.)

—*.* Buda. A' hadügyministerium tekintve a' huzamos katonai szolgálatot, mellyet jelen időfolyamunk rendkívüli körülményei igényelnek, az összes katonaságnak pótpénzt rendelt, ugyanis a' közlegény 3, káplár 4, őrmester 6, 's orvosok zsoldja 20 krral megjobbított. A' tisztek egészen a' százados kapitányig naponként 1 pft pótpénzt kapnak.

—*.* A' közlekedési ministérium Ferencz gözöst fölfegyverezteté és legénységgel megrakata, hogy az alsó vidéken keresztül-kasul járjon és a' magyar hajózászló tisztelet 's becsületét netaláni egyetlen bántalmaktól védje. (P. Ztg.)

—*.* A' vallás és közoktatási ministertől Budapestről a' karloviczi érsekhez június 3-án bocsátott rendeletében, mind a' karloviczi tanakodásnál történt patriarcha-választás, mind a' mód, mellyel

az tétetett, törvénytelennek és érvénytelennek kimondatik. (O. P. Ztg.)

—*.* Ó felsége parancsára a' három hónapos bán Jelachich mint lázító, 's a' királyi bizalommal visszaélése miatt hivatalától elmozdított. (Ung.)

—*.* Pestre érkezett tudósítások következtében a' horvátországi bán Zágrába bemenete június hó 4-én és hivatalába igtatása 5-én történt.

—*.* Zágrából tudósítottunk május 26-ról, hogy 3 zászlóalj olaszhonfelé indítottak. A' bán vissza akarta tartani, de parancsát nem fogadták el. Ugyan ő Piskorecznek meghagyta, hogy nemzetőrök segélyével a' zágrábi harminczad pénztárt foglalja el. Mint mondják, a' tisztek ki nem adták a' pénzt. — A' pénz szűke fölötté nagy. A' fizetési díjak csak feliben adatnak ki. Milosch még mindig fogva van. — A' grációk azt felelték a' bánnak, hogy fejedelmükhöz hívek akarnak lenni. — Jozipovich törvényküülinek nyilatkoztatott ki. — A' zágrábban nem született egyének a' nemzetőrségből kizárattak.

—*.* Fehértemplom. Május 28-án a' katonai parancsnokság rendelete a' város erkélyéről hirdtetett, mihez képest a' katonai végvidékek a' ministérium hatósága és rendelkezése alá rendeltetnek. A' nép ezen tudósítást Eljennel fogadta. — Innen 200 katona-ujonc a' szegedi összpontosító táborba ment el.

—*.* Bécs. (ministeri közlés.) Május 31-én kelt prágai alkotmányos hírlap által a' ministérium annak tudomásába jutott, hogy prágában csehország részére provisorius kormány alakult. — Amint ezen tudósítás hivatalos jelentés által valósult, a' ministérium kényszerülve érzé magát ezen tettnek törvénytelenességét ó felsége elébe terjeszteni, hogy a' küldöttségnek ennek jóváhagyása iránt teendő lépését akadályozza. Egyszersmind a' belügyminister csehön főnökéhez rendeletet bocsátott, mellyben az egész ünnepélyes tényt törvénytelennek és érvénytelennek nyilvánítja, és felszólítá azt, hogy ezen esetnek következményeit felelőssége alatt sehogy meg ne engedje.

—*.* Moldvaország. Jassyból, mint bizonyost írják, hogy a' magyarországi szláv mozgalmakban orosz befolyás működik, melly nem egyedül a' szlávokra, hanem az oláhokra is akar hatni. Célja egy nagy és hatalmas — orosz protectió alatt álló Oláhország alkotása, mellynek határai a' Tiszáig terjedjenek. E' mozgalmakból több ág fejlődött ki, egyike az orosz, másik a' franezia, vagy szükség esetében az angol protectiót kívénja, ezért Párisban egy moldva-oláh clubb alakult mellyet — ha a' moldvai tudósító nem csalatkozik — Lamartine is pártfogol. (P. Hirl.)

—*.* Verseczről. Czáfolat érkezett hozzánk, írja a' „Pesti Hirlap.“ Kumanovics az e' lapok 67. számában személyét érdeklő tudósítást

sláptalanak nyilvánítja. Azt mondja, hogy örök-ké a' szabadság bajnoka volt. E' végett barátival hivatalát is el kelle hagynia. A' tomesvári programot aláírta ugyan, de midőn az meg nem tartatott, attól is egészen visszavonult. Tagadja, hogy vezérlete alatt Verseczen botrányok történtek volna. Rágalom az is, mintha nyom nélkül elszökött volna. A' mi pedig a' verseczieket illeti, ők tökéletesen nyugodtak, a' kor szellemét becsületesen felfogván. Tisztújítási mozgalmakon kívül más politicalai izgatásra nem is gondolnak.

—°. Versecz, május 1-én. Tegnapelőtt a' főszolgabíró az illir zászlót, melly egy idő óta tornyunkon lebegett, levéteté, a' nélkül, hogy el-lone valaki börtönkedett. A' nyugtalanságok tehát már elnyomatvák, 's mi most ime megint könnyebben lehelünk. (O. P. Ztg.)

—°. Vukovárott a' Jelachich levele elszakasztott. Ezen tudósítás hiteles; kevésbé hiteles, de még is bizonyos kútfőből tudósítatik, hogy szerb-honban két lázangó felakasztott, és a' szerbek azt nyilváníták: hogy a' jó magyar szomszédakkal bekében és egyetértésben akarnak élni. (Ung.)

—°. A' pénzügyi minister Gáspár József sóhivatali gyakornokot aradi irnoknak nevezé ki. (P. Hirl.)

—°. A' haza oltárára vitt nevezetes ajándékok közt dicsérve említendő Károlyi István grófé, ki 10 mázsa ezüstöt oda ajánlott. (Ung.)

—°. Budapest. Batthyány Fülöp hg. a' belügyministerhez következő iratot bocsátott: Mult hó 19-én kelt ministeri felszólításra, az ország védelmezési szükségekre ajánlok a' magyarhoni valamennyi birtokomról ezennel húszezer pftot, 's a' rendelést már megtevé, miszerint ezen ajánlatom a' belügyministeriumnak átadatván, az az ország kincstárába szállíttasson. Bécs, junius 2 án 1848. (O. P. Ztg.)

—°. A' pesti Hirlapban olvasható: Gr. Zich Manó a' honvédelmi szükségekre a' városháznál letéve öt mázsa ezüstöt ajándékozott. A' nemes gróf ajánlata megérdemli a' kellő méltánylatot. Ezt pedig annál inkább, mivel az adott ezüst szerek Londonban készülvén, a' mű rajtok igen remek 's költséges. Mind e' mellett a' tisztelt gróf felolvasztásukat szívesen megengedi, ha kelleni fog. Továbbá: Margitai Gábor, aradi kincst. mérnök-ségnél díjnok, évi fizetésének egy tizedét 43 ft és 12 pkrakat, havonkénti lehuzás mellett, a' honvédelmi költségekre ajánlotta ajándokkép.

—°. Bécs. Az új bankjegyek, a' mint hallik, már találtak utánczókra. Annál ízetlenebbet nem is képzelhetni. (Ung.)

—°. Az utóbbi országgyűlés bevezéskor, a' szabadság hajnala csaknem felhőtlen volt. Azóta felhők tornyosultak, 's minden felől vész dühögését halljuk.

VII. év folyam. 25-dik sz.

Olasz-honi hadainkat még mostanig sem nyerhettük vissza, a' nemzetörtség felállítása késedelmes. Jelen körülményeink közt az önkéntesek kiállításában bizunk leginkább. És a' toborzás szép sikerrel kezdetet meg. Mint látszik, népünk felfogta, hogy a' kinek személyes szabadsága, vagy egy talpalatnyi földje van, nem méltó annak bírására, ha megvédésére járulni nem akar. — Ha elhagyjuk magunkat, sem isten, sem ember nem segíthet rajtunk; de ha erők lesz, lesznek szövetségeseink is, 's a' szerint fogunk becsültetni, a' mint arra még elleneinket is kényszeríteni fogjuk. Hiába mondtuk ki 's fogadtuk el a' legszentebb eszméket, ha azok létesítésére 's megőltalmazására minden szellemi 's anyagi erőnket össze nem foglaljuk. Ha eddig hirdettük a' szabadságot, most felelősek vagyunk annak megtartásáért. (P. Hirl.)

—°. Hogy a' békezavarásoknak a' mennyire csak lehet elejét vegyék, a' belügyministerium ujonan azt rendelé, hogy az országban történendő minden csendzavarás alkalmával a' rend helyrehozására kirendelendő katonaságnak birói vizsgálatkor vétkeseknek talált egyenek zsoldot és tartást adniok kell; azon esetre pedig, ha az illetők vagyona elégséges nem volna, és behizonyodna, hogy a' zavarás a' helység vagy község felállása által meggátoltathatott volna, minden lakos a' költségek megtérítésére aránylagosan hasonló mértékben hozzájárulni tartozik. (Ung.)

—°. Fügét virágedényekben termesztteni. Juniusban egy erős fügefatorzsnak ágait 9 egész 12 ujnnyira ültetvényeknek lemetszük, mellyeknek azonban mindnyájuknak végein szemnek kell lenni és minden különbség nélkül oldalágok, vagy a' főágok hegyei lehetnek. Ezen ültetvényeket a' nélkül, hogy leveleiket lemetszenék, tágas harangok alá kell tenni és igen melegen tartani, ganajra vagy csorágyokra helyezvén. 4 hét alatt gyökereket vernek, gyümölcsöt hoznak mint közönségesen, és őszig tökéletesen megérnek.

—°. A' szénakaszálás kellő idejéről. Ha akkor kaszálunk, midőn a' fű levelei és szárai épen a' legfőbb magasságot elérték, ugy abból sokkal nagyobb mennyiséget és jobb minőséget is nyerünk, mint ha teljes érettségét elváránk, mert a' zsenge fű sok cukoranyagot foglal magában, melly, a' mint azok jobban idősödnek, keményítőlisztté és utoljára farosttá válik. Minél kevesebb mértékben történik tehát ezen átalakulás, annál több könnyen olvadó cukor és keményítőliszt-anyagot foglal magában a' gyöngénövény, melly tápszerek az emésztő műszerek által igen könnyen elhasonlíttatnak. — A' farost ugyan nem emésztethetlen, azonban felolvasásának késedelmezése által táplálékonyaságából tetemesen vesz, minthogy az emésztő-készület nem képes azt teljességgel egyesíteni, 's ez által sok tápszer elvész. (Fr. Bl.)

—°. Földi bolhaúzó szer. Mióta csak eszemet tudom, csaknem minden esztendőben e' vagy ama hírlapban próbaállott földi bolhaúzó szerkről olvastam, úgy tetszik még is, hogy a' cél nincs elérve. Én egy újat akarok javasolni, mely elégséges legalább egyes ágyoknak ezen baj előli biztosítására. Ezen szert már több évek előtt Landshut tájékán bajorországban láttam alkalmaztatni olly póroktól, kik sok főzeléket eladás végett városok számára természetnek; egyszerűen abban áll, hogy a' megóvándó ágyokat malátacsirával vékonyan meg kell hinteni. Ezen malátacsira minden serfőzőházakban kapható, és ha alkalmaztatik, a' palánta növést is előmozdítja, úgy, hogy a' ki avval kísérletet akar tenni, mellette legalább semmit sem kockáztat. Én és több ismerősöm, kiknek e' szert tanácsolám, mindig legjobb sikerrel használák. Egy kertész.

—°. Gyümölcsfák öntözése. Kísérletkép tavaszkor 1 akó folyóvizben 1/2 font vasgáliczkövet felolvasztottam, ezen olvadékat 4 hétig a' szabad légen hagytam, és azzal 3 körtefát több ízben megöntöztem. Mainap duzzadnak nedvük és növésektől. V. kertész.

—°. Új gabona-arató gép. Rinsecki Felix Ziemrevádkában, szandani kerületben, ausztriai gallicziában egy gabona-arató gépet talált fel, mely közönséges kordély alakú, minden asztalos könnyen megkészítheti, alig 2 pftba kerül, melyre 2 ember használtatik, kik naponként legalább 1 holdat minden erőtetés nélkül akár miféle gabona-fajból tetszésszerinti marokba legjobban rendezve learatnak, minél elmel-

lőztetik, hogy vagy szemek vagy gabonaszárak elveszhetnének. Ezen minden vidékre illő gépek alkalmazásánál az érett gyommag mind a' földön marad, tehát egészen tiszta gabonát nyerünk.

(Fr. Bl.)

Az aradi gyorskocsin

megérkentek Pestről,	Pestre utaztak,
Szerdán június 14-én:	Csütörtökön június 15-én:
Henglmüller úr.	Fischer úr.
Keszthelyi úr,	Macherl úr, 2 helyet.
Kutsera úr.	
Landshut úr.	
Mogen úr.	

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi június 16-án.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltópénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	5	30	5	—	4	45
Kétszeres	4	—	3	45	3	30
Rozs	3	15	3	—	—	—
Arpa	2	—	1	45	—	—
Zab	1	48	1	45	—	—
Kukorítza	2	—	1	54	1	45
1 mázsa lángliszt	12	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	10	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyér l.	8	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	4	—	—	—	—	—

Maros-vizállása: Június 16-án reggeli 8 órakor: 1' 10" 0''' a' zerus felett.

Neve és sorsa a' meghalozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	Lakása és halálozati helye
4 Rucza Anna, ujmagyarnó	G. n. e.	60 e.	tüdővész	Pernyáva k. v.
— Klein János, építősegéd' f.	Kath.	13 hó	fogzás	Sz.-Páltér 217
5 Markos Todor, szolgáló' f.	G. e.	3 —	görcsök	Sarkad k. v. 71
— Kresztits György, csizmadiamester' f.	G. n. e.	11 1/2 e.	vöröshimlő	szinte.
— Klukovits János, kőműves' f.	Kath.	1 3/4 —	szinte	Pernyáva k. v. 4
— Kováts Anna, ujmagyarnó	G. e.	30 —	sorvasztóláz	szinte.
6 Brumer Franciska asszony, özvegy	Kath.	82 —	aggság	Koronatér.
— Jovanov Mária, földész' l.	G. n. e.	4 —	vizkór	Gája k. v.
7 Eschkó József, molnár-mester' f.	Kath.	3 —	vöröshimlő	Pernyáva k. v.
— Konstantinovits Jelina, tisztviselő' l.	G. n. e.	5 he.	szinte	Ráczutca 146
— Rubin Anna, földész' l.	Kath.	3 e.	szinte	Pernyáva k. v.
— Holzmaeier Ferencz, kocsis' gyermeke	—	—	halva született	szinte 29
8 Kozmán Imre, szolgáló' f.	Kath.	6 hó	vöröshimlő	szinte.
— Pavelzki Mátyás, földész' f.	—	1 1/4 e.	agylob	Gája k. v.
— Vinger Sabina, pankotai	—	45 —	sorvasztóláz	Megyei kórház. 7
— Veinberger Moizes, orosz	Izs.	31 —	vérhányás	Izs kórház.
9 Szekulits Ödön, tanácsnok' f.	G. n. e.	16 hó	fejvizekór	Kigyóutca 265
— Pápai Julia, kovácmester' l.	Kath.	1 n.	görcsök	Kossuthutca 505
— Babos Flora, festő	G. n. e.	50 e.	tüdővész	Radnaiút.
— Riditsky Ilona, tisztviselő' l.	—	2 —	vöröshimlő	Reformutca.
— N. Mária, özvegy	—	78 —	aggság	Pernyáva k. k. 203

Nyomatott Beichel József betűvel